

28 Μαΐου 2024

Άγιος Ανδρέας ο διά Χριστόν σαλός

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές](#)

Εορτάζει στις

28 Μαΐου εκάστου έτους.

Πάυλου το ρήμα και μεταστάς Ανδρέας
Ημείς γε μωροί δια Χριστὸν κεκράγει.
Ογδοάτη εικάδι Ανδρέας έκθανε πυκινόφρων.

Βιογραφία

Ο βίος του Αγίου Ανδρέου συντάχθηκε από τον πρεσβύτερο Νικηφόρο της Αγίας Σοφίας Κωνσταντινουπόλεως, περί τα μέσα του 10ου αιώνας μ.Χ. (956 - 959 μ.Χ.), επί βασιλείας του Κωνσταντίνου Ζ' Πορφυρογέννητου.

Ο Άγιος Ανδρέας, ο διά Χριστόν σαλός, καταγόταν από την Σκυθία και έζησε κατά τους χρόνους του αυτοκράτορα Λέοντος ΣΤ' του Σοφού (886 - 912 μ.Χ.). Από παιδική ηλικία είχε πουληθεί ως δούλος σε κάποιον πρωτοσπαθάριο και στρατηλάτη της Ανατολής, ονομαζόμενο Θεόγνωστο, άνδρα ενάρετο και ευσεβή, ο οποίος τόσο αγάπησε τον μικρό Ανδρέα, ώστε τον μεταχειρίστηκε ως υιό του, φροντίζοντας για την επιμελή και θεοσεβή μόρφωση αυτού.

Τον Ανδρέα είλκυαν περισσότερο από κάθε άλλο τα ιερά γράμματα και ιδιαίτερα οι Βίοι και τα Μαρτύρια των αγωνιστών της Χριστιανικής πίστεως. Τέτοιος δε υπήρξε ο ζήλος του προς αυτά, ώστε αποκλήθηκε «σαλός» (μωρός), διότι ο ζήλος του αυτός τον ωθούσε πολλές φορές στο να υπομένει εμπαιγμούς, ταπεινώσεις και βαριές ύβρεις και να προβαίνει σε διαβήματα που κρίνονται ως ανισόρροπα και εκκεντρικά. Αλλά εκείνος υπέμενε τους εξευτελισμούς, παρηγορούμενος από το ότι πολλές φορές πετύχαινε να επαναφέρει στην ευθεία οδό παραστρατημένες υπάρξεις.

Αλλά ο Άγιος Ανδρέας διακρινόταν και για την φιλανθρωπία και την αγαθοποιία του. Όχι μόνο μοιραζόταν τα υπάρχοντά του με τους φτωχούς, αλλά προσέφερε ότι είχε και ο ίδιος έμενε νηστικός και γυμνός. Σε εκείνους που τον παρατηρούσαν για τις υπερβολικές αγαθοεργίες του, υπενθύμιζε τους λόγους του Κυρίου «έφ' όσον έποιήσατε ένι τούτων τών αδελφών μου τών έλαχίστων, έμοι έποιήσατε», και τους έλεγε ότι στο πρόσωπο κάθε ανθρώπου, και μάλιστα του πάσχοντος αδελφού, έβλεπε τον Χριστό.

Ο Άγιος, σε μία ολονύκτια Ακολουθία στο ναό των Βλαχερνών είδε τη Θεοτόκο στον ουρανό προσευχόμενη και σκέπυσα το λαό με το τίμιο ωμοφόριό της (1 και 28 Οκτωβρίου).

Κάποια ημέρα συνέβη κάτι παράδοξο στο θεράποντα του Κυρίου. Κατά την συνήθειά του, για να μην γνωρίζει κανείς την εργασία του στους προθάλαμους των εκκλησιών, όπου προσευχόταν, πορευόταν κρυφά προς το ναό της Πανυμνήτου Θεοτόκου, στην αριστερά στοά της αγοράς του Μεγάλου Κωνσταντίνου. Έτυχε, τότε, κάποιο παιδί να διέρχεται τη λεωφόρο, εκτελώντας διαταγή του κυρίου του. Ο Όσιος πήγαινε προς το ναό για να προσευχηθεί· το παιδί τάχυνε το βήμα του και τον πρόφθασε, χωρίς ο Όσιος να το αντιληφθεί. Όταν έφθασε προ των πυλών του ναού ο Ανδρέας, Θεού θέλοντος, εξέτεινε τη δεξιά του χείρα και αφού σφράγισε με το σημείο του τιμίου Σταυρού τις πύλες, αυτές ευθύς υποχώρησαν. Εισήλθε στο

ναό και άρχισε τις προσευχές, μη γνωρίζοντας ότι κάποιος τον παρακολουθούσε. Το παιδί, το οποίο ακολουθούσε τον Όσιο, γνώριζε ότι ο άνθρωπος ήταν σαλός. Όταν τον είδε να ανοίγει αυτομάτως τις πύλες του ναού, έφριξε και κυριεύθηκε από τρόμο· έλεγε, λοιπόν, στον εαυτό του: «Ποιόν δούλο του Θεού οι κατά αλήθειαν μωροί σαλό ονομάζουν! Πόσο μεγάλος άγιος είναι, και εμείς οι ανόητοι αγνοούμε! Πόσους κρυφούς δούλους έχει ο Θεός και ουδείς γνωρίζει τα περί αυτών!».

Αυτά λογιζόταν το παιδί και πλησίασε, για να μάθει τί κάνει ο Άγιος εντός του ναού· βλέπει, λοιπόν, αυτόν προ του άμβωνος να κρέμεται στον αέρα και να προσεύχεται. Κατεπλάγη από το παράδοξο τούτο θέαμα και αναχώρησε, για να εκτελέσει την διαταγή του κυρίου του. Ο Όσιος τελείωσε την προσευχή του και έφυγε. Εξερχόμενος από το ναό, ασφάλισε πάλι τις θύρες με το σημείο του Σταυρού. Τότε αντιλήφθηκε την παρουσία του παιδιού και λυπήθηκε, επειδή κάποιος οικέτης έγινε θεατής των συμβάντων· ανέμενε την επιστροφή του παιδιού, για να του παραγγείλει να μην αποκαλύψει τα περί του Οσίου. Συνάντησε το παιδί και είπε: «Φύλαξε, τέκνον, όλα όσα είδες στον τόπο τούτο και θα έχεις το έλεος του Κυρίου του Θεού».

Μία ημέρα, προς το τέλος της αγίας Τεσσαρακοστής, ο λαός της βασιλευούσης των πόλεων, της Κωνσταντινουπόλεως, επευφημούσε τον Δεσπότη Χριστό μετά βαίων και ύμνων. Βλέπει, τότε, ο μακάριος Ανδρέας, κάποιον γέροντα, ωραίο κατά την εξωτερική εμφάνιση, να εισέρχεται στο ναό της του Θεού Σοφίας. Πλήθος λαού τον ακολουθούσε, με βάια και σταυρούς, οι οποίοι έλαμπαν ως αστραπή· μελωδούσαν μέλος τερπνό, ηδύ και σωτήριο. Ο ένας στον άλλο παραχωρούσε το προβάδισμα και όλοι κατευθύνονταν προς τον άμβωνα. Ο γέροντας εκείνος κατείχε κινύρα και έκρουε τις χορδές συνοδεύοντας τους ψάλτες. Ο μακάριος ετέρπετο από το θέαμα και την ψαλμωδία· σκίρτησε και είπε: «Μνήσθητι Κύριε τοῦ Δαβίδ καὶ πάσης τῆς πραότητος αὐτοῦ. Ἴδου, ἀκούσαμε τὴν Κυρία τὴν Κυριοπρεσβεύτρια καὶ τὴν εὐρήκαμε ὅμοια πρὸς τὴ Σοφίαν τὴν τερπνὴ».

Αυτά έλεγε ο Άγιος. Κάποιοι από τους παρευρισκόμενους σοφούς έλεγαν: «Πώς, σαλέ; Αναφέρεται στο στίχο αυτό του ψαλμού η Παναγία; Τί είναι αυτά τα οποία λέγεις;». και εξ αιτίας της άγνοιάς τους γέλασαν και αναχώρησαν. Ο μακάριος τα έλεγε αυτά επειδή είδε τον Δαβίδ με άλλους Προφήτες να έχουν έλθει εκεί.

Έτσι θεοφιλώς έζησε ο διά Χριστόν σαλός Άγιος Ανδρέας και κοιμήθηκε με ειρήνη σε ηλικία εξήντα έξι ετών. Ευθύς ευωδίασαν μύρα και θυμιάματα στον τόπο εκείνο, όπου άφησε το πνεύμα του ο Άγιος. Μία γυναίκα φτωχή, η οποία διέμενε πλησίον οσφράνθηκε την ηδύπνοο και ασύγκριτη ευωδία. την ακολούθησε, λοιπόν, αυτή και έφθασε στον τόπο εκείνο όπου έκειτο ο Άγιος. Βρήκε τον μακάριο νεκρό·

ήδη δε ανέβλυζε μύρο από το τίμιο λείψανό του. Έτραξε, λοιπόν, και ανήγγειλε το θαύμα, επικαλούμενη με όρκο ως μάρτυρα τον Θεό. Πολλοί συγκεντρώθηκαν τότε, αλλά δεν βρήκαν το τίμιο λείψανο του Αγίου. Τους προκαλούσε κατάπληξη, όμως, η ευοσμία του μύρου και των θυμιαμάτων. Ο Κύριος, ο Οποίος γνωρίζει τα κρίματα εκάστου και τα απόκρυφα κατορθώματα του Αγίου, μετέθεσε το λείψανο του Αγίου.

Ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης αναφέρει ότι ο Άγιος Ανδρέας έγραψε πολλές προφητείες οι οποίες δεν εκδόθηκαν ποτέ και βρίσκονται στην Μονή Ιβήρων.

Προσευχή του Αγίου Ανδρέου προ της μακαρίας κοιμήσεώς του

«Ὁ Πατέρας, ὁ Υἱὸς καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, Τριάς ἢ ζωοποιὸς καὶ ὁμοούσιος, σύνθρονος καὶ ἀμέριστος, παρακαλοῦμέν Σε οἱ πένητες, οἱ ξένοι, οἱ πτωχοὶ καὶ γυμνοί· οἱ μὴ ἔχοντες ποῦ τὴν κεφαλὴν κλῖναι· ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός Σου κλίνομεν τὸ γόνυ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, τῆς καρδίας καὶ τοῦ πνεύματος καὶ δεόμεθά Σου καὶ ἱκετεύομέν Σε, τὸν Θεόν, τὸ φοβερὸν ὄνομα Σαβαώθ· ἀγαθὲ καὶ ἅγιε Δέσποτα, πλαστοουργέ, ποιητά, παντοκράτωρ κλῖνον τὸ οὖς σου καὶ πρόσδεξε εὐμενῶς τὴν ἱκετήριον δέησιν ἡμῶν τῶν ταπεινῶν καὶ ἀξίωσόν μας νὰ ἀγιασθῶμεν, ἐν τῇ δυνάμει καὶ τῷ ὀνόματί Σου, Κύριε, οἰκτίρμον, ἐλεῆμον, μακρόθυμε καὶ πολυέλεε. Ἐλθέ, Πατέρα, Υἱὲ καὶ Πνεῦμα Ἅγιο· ἐλθέ, τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, μετὰ συμπαθείας διὰ τὰ παραπτώματά μας, τὰ ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ ἐν ἐνθυμήσει ἢ διανοίᾳ. Πάριδε καὶ ἄφες ταῦτα ἀγαθέ, εὐσπλαχνε, ἐλεῆμον, πολυέλεε. Καὶ μὴ μᾶς καταισχύνης· μὴ μᾶς ἀπορρίψης ἀπὸ τοῦ προσώπου Σου· Σύ, ὁ Ὅποιος ἀπὸ ἀγάπην ὑπερβολικὴν καὶ γλυκυτάτην φιλανθρωπίαν, κάμπτεσαι ἀπὸ τὰς προσευχὰς τῶν φίλων Σου».

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Μωρίαν ἐκούσιον διὰ Χριστὸν τὸν Θεόν, ἐπόθησας Ὅσιε, τὸν σοφιστὴν ἀληθῶς, μωράνας καὶ ἥνυσας, μέσον πολλῶν θορύβων, τὸν ἀγῶνα Ἀνδρέα· ὅθεν σε ὁ Δεσπότης, Παραδείσου πρὸς πλάτος, ἐσκήνωσε πρεσβεύειν ὑπὲρ τῶν τιμῶντων σε.

Κοντάκιον

Ἦχος πλ. δ΄. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Τὸν ἐκουσίως κακουχούμενον, πενόμενον, ἐμπαροινούμενον ἐκάστοτε, τυπτόμενον, λιθαζόμενον καὶ θέατρον ἐποφθέντα κόσμῳ μέλψωμεν Ἀνδρέαν ὀσιώτατον, ὡσπερ σαλὸν διὰ Χριστὸν πολιτευσάμενον, πόθῳ κρᾶζοντες· Χαίροις, Πάτερ θεόληπτε.

Ἄτερον Κοντάκιον

Ἦχος α΄. Χορὸς ἀγγελικός.

Τὸν βίον εὐσεβῶς, ἐκτελέσας θεόφρον, δοχεῖον καθαρὸν, τῆς Τριάδος ἐδείχθης,

Ἄνδρέα μακάριε, καὶ Ἀγγέλων ὁμόσκηνος· ὄθεν αἴτησαι τὸν ἰλασμόν καὶ εἰρήνην, τοῖς τιμῶσί σε, καὶ ἐκτελοῦσι σὴν μνήμην, δοθῆναι πρεσβείαις σου.

Κάθισμα

Ἦχος γ´. Τὴν ὠραιότητα.

Σταυρὸν ἐπ' ὤμων σου, ἀναλαβόμενος, προθύμως ὅσιε κατηκολούθησας, τῷ σταυρωθέντι δι' ἡμᾶς, ἀδίκως μαστιζόμενος, λίθοις τε βαλλόμενος, δαιμόνων προσποιούμενος, ζήσας ὑπὲρ ἄνθρωπον, μάκαρ βίον ἰσάγγελον διὸ καὶ σὺν ἀγγέλοις χορευῶν, μέμνησο μάκαρ τῶν τιμώντων σε.

Ὁ Οἶκος

Ἄγγελοι προσποιήσεις τὰς μωρὰς σου, Ἄνδρέα, ἐθαύμασαν, πανόσιε πάτερ, ὅτι πέλων σοφὸς ἀληθῶς ὡς σαλὸς ἐβίως, δαιμόνων, ἔξηχος καὶ ἄνομος· διόπερ νῦν βοῶμέν σοι ἀξιόχρεως· Χαῖρε, ἀπαύγασμα ἐγκρατείας· χαῖρε, θησαύρισμα ἀπαθείας· Χαῖρε, τοῦ Χριστοῦ ἐν σαρκὶ φέρων στίγματα· χαῖρε, τοῦ ἐχθροῦ ὁ συντρίψας φρυάγματα· Χαῖρε, πάτερ, ἐνδιαίτημα προσποιήσεων μωρῶν· χαῖρε, ἄνερ, καλλιέργημα προσφερθεὶς διὰ Χριστόν· Χαῖρε, ὅτι κατεῖδες Παραδείσου τὸ κάλλος· χαῖρε, ὅτι ἀνεῖλες ἀρχεκάκου τὸ μένος· Χαῖρε, αὐτόπτης τῆς Σκέπης Παρθένου· χαῖρε, ὁ λάτρης τοῦ Λόγου Ὑψίστου· Χαῖρε, σοφῶς σὺν κυσὶν ὁ βιώσας· χαῖρε, σαφῶς ὡς σαλὸς διαπρέψας· Χαίροις, Πάτερ θεόληπτε.

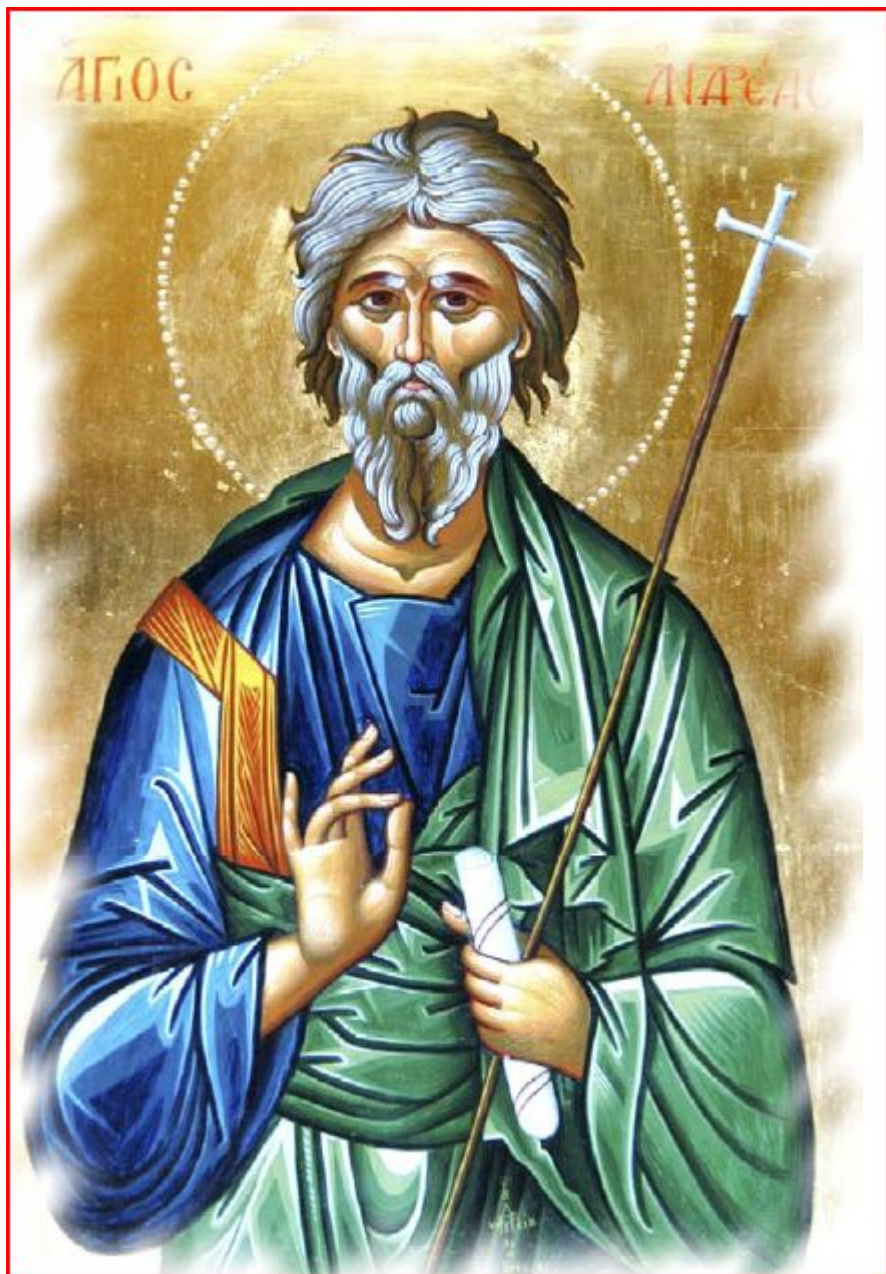
Μεγαλυνάριον

Σοῦ ἢ ὑπὲρ ἄνθρωπον βιοτή, ἐξέπληξε νόας, καὶ δαιμόνων τοὺς ζοφερούς, πῶς γυμνὸς Ἄνδρέα, καὶ ἔξηχον τὸν τρόπον, λαθῶν ἐπολιτεύσω· διὸ τιμῶμέν σε.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Άγιος Ανδρέας ο διά Χριστόν σαλός

Άγιος Ανδρέας ο διά Χριστόν σαλός

Άγιος Ανδρέας ο διά Χριστόν σάλος

Άγιος Ανδρέας ο διά Χριστόν σαλός

Πηγή: saint.gr